

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Nyomda és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 K., fél évre 10 K., negyedévre 5 K.

Egyes szám ára 8 f. és kapható:
a kiadóhivatalban, Beles J. üzletében (Bolonya) és a Glass- és
Wächter-féle hírlapárudákban.

Felelős szerkesztő:
Dr. VAJNA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség:
KAPU-UTCA 60. SZÁM.

Értekezhetni:
d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábes garmondsor vagy annak helye 1-szeri hirdetésnek
24 fillér, 3 hasábes garmondsor 16 fillér. Többszöri hirdetésnél kedvezmény.

Nyitltér sora 30 fillér.
Hirdetések és nyitltéri cikkek díja előre fizetendő.

Magyarellenés tüntetés.

Brassó, jun. 9.

(—s) A balázsfalvi érseki gimnázium ifjúsága piros-sárga-kék román zászlók alatt a „Destaptete Romane” kezdetű magyargyalázó dal éneklése mellett vonult ki majálisára és ezt a hirt a magyar lapok csak elrejtve egy rövidke napihir keretében regisztrálják.

Nem tudjuk még, hogy megindították-e ebben az ügyben az illető körök a vizsgálatot, ámde úgy véljük, hogy azt elsősorban a tanári karon kellene kezdeni, de azután folytatni kellene a diákokon és drákói szigorral közülök a főbűnösöket megbüntetni.

Nincs még ország a világon, a mely ilyen inzultusokat ilyen hanyag nyugalommal eltűrne, mint Magyarország.

Ha Posenben történik a balázsfalvi eset, másnap az egész iskola eltiltatik a vizsgától és veszít egy esztendő, a tanárok pedig felfüggesztetnek. Nálunk azonban legfeljebb csak nagyon enyhén éri őket utól az elkésett hivatalos igazságszolgáltatás, csak annyira, hogy épen elég az olcsó martikodáshoz, de nem annyira, hogy gondolkodásba ejthetné azokat, a kik majd

ujabb tüntetéseket és sértéseket terveznek Magyarországnak ellen.

Mert hát mit is tegyen a kormány, a hatóság az ilyenféle kényes természetű ügyben, ha nem áll mellette követelően a sajtó és a közvélemény.

Ha ma hangos lenne az ország a nagy méltatlankodástól a balázsfalvi sértés miatt, akkor bizonyára az illetékes forumok is gyorsabban, erélyesebben és szigorubbán léphetnének fel; míg így csak a hivatalos sablon szerint járhatnak el, mert hiszen a magyar közvélemény megnyugtatótásért nem kell kivételes rendszabályokhoz nyulniok, mivel a magyar közvélemény amúgy is annyira nyugodt, hogy tudomást sem igen vesz a magyar állami méltóságon esett sérelemtől.

Pedig általában erélyes nemzeti-ségi politikát csupán csak azok a kormányok folytathatnak, a melyeket a maguk országának közvéleménye arra egyenesen rá szorít. Ott van például Németország, annak erélyes és erőszakos nemzeti-ségi politikáját a német társadalom oktroválja a kormányokra, ott van Románia, a hol az erdélyi kérdésen bukna el és emelkedne a kormányok s mindenfelé a világon a közvélemény követelő nyomása csupán

az, a mire támaszkodva a kormányok erélyes nemzeti-ségi politikát mernek folytatni.

Mert a nemzeti-ségi érvényesülni-törekvés korszakában, a mikor a legkisebb nemzeti-ségi csoport is önállóságra gravitál, az államok, ha nem akarnak szertehulló kérékké lenni, a nemzeti-ségi kérdést hatalmi kérdésnek kell, hogy tekintsék, a melyben a ki bírja, marja.

Az ilyen hatalmaskodásban pedig mindig lévén bizonyos erőszakoskodás a más nemzeti-ségek szempontjából tekintve, szüksége van a kormánynak a közvélemény erélyes nyomására avégből, hogy önmaga és a világ előtt erkölcsileg támogatva és indokolva legyen az olyan eljárása, a mi talán a másik nemzeti-ség szempontjából erőszakosnak látszik.

Például valamennyien egy nézetet vagyunk, hogy a 15—16 éves fiu tettet nem tartjuk beszámíthatónak, különösen mikor tanárai a felbujtók; ám, ha meggondoljuk, hogy ezen tolerans gondolkodásunkkal, hogy visszaélnek a szülők és a tanárok a nemzeti-ségi agitációban, hogyan tolják előtérbe mindig a gyermekeket s hogyan nevelik bennök nagyra a haza ellenségeit, úgy nemzeti ügyünk szempontjából igazsá-

A „Brassói Lapok” tárczája.

A postás-fiu.

— A „Brassói Lapok” eredeti tárczája. —
Szombati bemutató előadás.

Valamint a festészek ugynevezett esendélete, torzképei nem foglalkoznak magasabb eszmékkel, történelmi jelenségekkel stb., hanem a mindennapi élettel; úgy az operette is azt a kis kört, melyben mozog, a közélet nagyobbára komikus alakjával népesíti be. Stíljá könnyen érthető, folyékony. Zenéje pedig az a zene, a mely a köznapieletben honosabb. Jellemei nem ritkaságok, hanem mindennapiak. Színezete, — mint a köznapielet — megtűri azokat a vastagabb szövegbeli gunyokat, kétértelműségeket, amelyeknek az operában nem lehet helyük. A francia „vaudeville” volt az operette szülő anyja s bámulatos gyorsasággal terjedt el minden-hova. Offenbach, Lecocq, Hervé, Planquett művei csakhamar bejárták az egész világot s mindenütt csakhamar utánzó vagy eredeti követőkre és hivatott művelőkre talált. Az utolsó 10 év óta Anglia vette át az uralmat e téren is, csak hogy még a többi nemzetek szöveg és zenemű írói az operettenek, a tárgyaló szolgáló köznapielet ferdeségei közepett, mindinkább erkölcsi alapot adni és gyakran a hétköznapi-ságnak valóságos eszményítésére töreked-

tek, úgy hogy az újabb időben már valóságos opera buffo színvonalára emelkedtek; addig az angol írók különösen az újabb időben azt a vaudeville színvonalát alá sülyesztették. Ilyen termék a „Postás fiu”, mely társaitól, mint San Toy, Görög rabszolga, New-York szépe, Kis szökevény, csak abban különbözik, hogy ami léhaság azokból kimaradt, azt mind bevették a „Postás fiu”-ba, de ami azokban is benn volt, az benn van mind ebben is. Szól ez egy szöveg, mint zenére vonatkozólag. Nem akarom ez irány helyes vagy helytelen voltát hosszabb fejtegetés tárgyává tenni, de az első pillanatban tisztában vagyunk vele, hogy annak sem létjogosultsága, sem maradandó becsé nincsen. Ez az operette-irodalom Tisza-virága.

Ilyen Tisza-virág a „Postás-fiu”. Telve van mulattatásra, kacagtatásra számító képes és képtelen helyzetekkel, mely párosulva a szinpadi technika és lehetlenségek tömkelegével a közönségre mindenestre, ha többel nem, de egy estén át szórakoztató hatással bír. Az angol írók jól számítanak a mai kor álszemérmével, midőn ezen alkotásaikat a színház erkölcsi egise alatt hozzáférhetővé teszik mindenkinek.

A „Postás-fiu” bemutató előadása szép számu közönséget hozott össze nálunk

is. Nádassy nem kimélve semmi fáradságot, röviddel a kapuzárás előtt is tanubizonyosságot akart tenni, hogy előtte csak egy czél lebeg, a brassói magyar színházi közönség kielégítése. És ezt el is érte. Az előadás a lehető legjobb volt s a közönség alig tudott betelni az operette mulattató és rendkívül ügyesen csinált, és leleményes látványosságával.

A czimszerepben Káldy Mariska kedves alakjával, eleven jáéka és csinos énekével a már tőle előre várt és megszokott nagy sikert aratta. Különösen bájosan énekelte a „Rózsabimbó” betétet, melyet ujránzia is kellett.

Komlóssy Ilona Róza szerepében egész új oldalról mutatta be művészetét, úgy hogy alig tudjuk megmondani, vajon mint naivát, vagy mint eleven, temperamentumos szubrettet dicsőítsük-e jobban. Annyit mondhatunk, hogy a közönséget valóságos extázisba hozta. Öszintén gratulálunk ez újabb és meglepő sikeréhez.

Ragányi Iza és Lévy Berta kisebb szerepeikben is teljesen érvényre juttatták képességeiket.

Nádassy mint a valódi postás fiu, komikai művészetének teljes erejével és sikerével játszott.

A közönség alig tudott betelni az ovációval, mely egyaránt szólt a kedves direktornak és művésznök. Nem is kell említeni, hogy Tisztai, Kardos,

gos és szükséges, hogy azokat a gyermekembereket is komolyan megbüntessük, példát nyújtván a szülőknek arra, hogy gyermekeiket ne bujtogassák a „Destaptete romane“ éneklésére s magyarellenes tüntetésekre, mert abból káruk származik.

Ha pedig büntetünk, büntessünk szigorúan, az olcsó martirok gyártása felesleges dolog, de a komoly büntetések, a gyors megtorlások majd csak meggondoltabbakká teszik a tüntető urakat annál is inkább, mivel nálunk, a hol a nemzetiségeknek semmiféle sérelmük nincs, csakis feltűnési vágy és szereplési viszketeg tereli őket az államellenes tüntetések útjára.

Brassó, jun. 9.

A képviselőház június 10-én, kedden délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen kérvényeket tárgyalnak.

Székely Kálmán miniszterelnök tegnap Bécsbe utazott, hogy jelentést tegyen a királynak a folyó ügyekről s hogy jelen legyen herceg Esterházy Alajos magyar gárdakapitány eskütételénél.

A csongrádi mandátum. A csongrádi szabadelvűpárt Cicatricis csongrádmegyei alispánt kéri fel a jelöltség elfogadására. Cicatricis még nem nyilatkozott, hogy elfogadja-e a jelöltséget, vagy nem. A függetlenségi párt jelöltje Polonyi Géza.

Pável püspök utódja. Nagyvárad román körök értesítése szerint komoly jelöltek Szabó János szamosújvári püspök és Laurean nagyvárad helynök, emlegetik még Rezey Silvius békésmegyei tanfelügyelőt is.

Leszavazott hadügyminiszter. A hadügyi vitában Conci osztrák delegátus határozati javaslatot nyújtott be, melyben utasítatik a hadügyi kormányt a vasra- verés büntetésének eltörlésére. A hadügyminiszter állásának és tekintélyének egész súlyával e büntetések ártatlansága és meghagyása mellett nyilatkozott. A delegáció többsége azonban 35 szóval 17 ellen a határozati javaslatot elfogadta és így közvetve leszavazta Krieghammert.

Gonda, Kalmár, Hatvani, Tihanyi Radványi mind emelték az előadás fényét.

A szebbnél-szebb tánczok nem tévesztették el hatásukat és ezért külön dícséret illet mindenkit egyenként, de különösen Kardost, aki bámulatos ügyességgel és izléssel rendezte azokat.

* * *

A „Postás fiu“ előadása alkalmat adott arra, hogy a brassói színház látogató közönség, kedvencei iránt táplált nagyra- becsülésének és szeretetének kisebb-nagyobb ajándékokkal kifejezést adjon. Egész virágzápor hullott a színpadra. Káldy Mariska, Ragányi Iza, H. Léva Berta, Nádaszsy né. Komlóssy Ilona és Nádaszsy szebbnél-szebb virágcsokrokat kaptak. Ezenkívül Nádaszsyt, akinek különben jutalomjátéka is volt, a „Brassói Nemzeti-Szövetség“ babérkoszorúval, a „Magyar Polgári Kör“ remek művű dohánytárczával, a színházi kar- személyzet pedig ezüst bot ajándékkal lepte meg.

* * *

S most a válás fája érzetében, mielőtt az utolsó Isten hozzádot mondanánk a távozó társulathoz, lehetetlen, hogy a viszontlátás reménye ne töltse be szívünket és utolsó bucsuszavunk más legyen mint — a „viszontlátásig.“

Világkrónika.

Brassó, jun. 9

Az új franczia miniszterium véglegesen megalakult és pedig következőképpen: Combes elnökség, bel- és vallásügy, Vallé igazságügy, André hadügy, Pelletan hadtengerészet, Rouvier pénzügy, Chaumier közoktatásügy, Trouillot kereskedelem, Marcejouls köz- munkaügy, Mougeot földművelésügy, Doumergue gyarmatügy, Deleassé külügy, Berard postaügyi államtitkár.

A porosz képviselőház vita nélkül elfogadta a lengyel javaslatot harmadik olvasásban.

A német birodalom gyűlés ülésén az elzász-lotharingiai diktatura- paragrafus eltörléséről szóló törvényjavaslat tárgyalása során Bülow birodalmi kancellár köszönetet mondott Straszbürg képviselőjének azért a szimpátiáért, amely- lyel a törvényjavaslatról nyilatkozott. Beszéde folyamán utal arra, hogy Elzász-Lotharingia lakossága mennyire idegen- kedett a birodalomba való bekebelezéstől, hogy nagy része az új állapotot ideigle- nesnek tartotta és abban reménykedett, hogy Franciaország nemsokára visszafog- lalja tartományukat. Ez természetesen be- folyásolta a német kormány magatartását. Hogy Elzász Lotharingia politikai fejlő- dése nyugodt mederben maradjon, a kor- máynak rendkívüli hatalmi eszközökre van szüksége s ilyen volt az ugynevezett diktatura-paragrafus. A császár és a szö- vetséges kormányok most már érett meg- fontolás után arra a meggyőződésre jutot- tak, hogy a diktatura-szakasz rendkívüli hatalmi eszköze a jövőben nélkülözhető. Ha a régi nemzedéknél — ugymond — még szimpátiák találhatók Franciaország iránt, mégis reméljük, hogy a birodalmi tartományok elszakítására irányuló törek- vések az elzász-lotharingiai lakosság zö- ménel nem találnak visszhangra és sikerre. A császár nagylelkű tetteiből a bizalom szól. Több elzászi képviselő odament a birodalmi kancellárhoz és köszönetet mondott neki. A javaslatot első és máso- dik olvasásban elfogadták.

Kavarodás.

II. Brassó, jun. 9

A „Budapesti Napló“ második cikke, a mely miatt Korodi Lajos sajtóügyi fel- jelentést tett az író ellen, „Német főcon- sulatus és a pangerman üzeli- mek“ cz. alatt érintve, hogy a délmagyarországi pangerman izgatások már a dunántulra, a somogyi sváb községekbe is eljutottak, azt állítja, hogy ezen mozgalmat a budapesti német főconsulatus pár év előtt elhált titkára Jager csinálta és vezette a szász képviselők köz- reműködésével és fősugalmazója és jobbkeze Schwicker Henrik képviselő volt. Jager segélyével főzték ki s hajtották végre Schwic- ker és társai nemzetellenes és országbontó terveiket és vezették félre Steinacker és más izgatók utaztatásával a jó bácskai svábokat. Majd a bécsi egyetemen megfogták a sváb származású egyetemi tanulókat és a szász tanulókkal mintegy szövetségbe erő- szakolták hazug ígéretek által.

A torontói rossz közigazgatás — írja a „Budapesti Napló“ — a sok panamajáték között észre sem vette azt a sakkhuzást, a melyet Schwicker és társai tettek akkor, a midőn a jó svábok közül több száz csa- ládot a szász földre telepítettek, hogy így a délmagyarországi és a királyföldi németaj- kuak közt az összeköttetést könnyebben megcsinálják és midőn a szász bankok pénz- zéből Bácskában takarékpénztárokat állítottak, melyek gazdálul Lurtzot és társait vallják, szellemi vezérok pedig Schwicker és Korodi Lutz, a kik elhitették mint képviselők a nép- pel, hogy két császár (berlini és bécsi) he- lyesléseivel cselekszik, a mit cselekesznek.

Azt kérde már most a „Bpesti Napló“, hogyan lehetett az, hogy Jager, a ki a „hazaáruló“ összeesküvést szervezte tanácsosi címet kapott, a „haza-

áruló szász képviselő“ pedig tovább is együttesen dolgoztak vele az or- szág ellen és senkinek se esett baja; Schwi- cker tovább is huzta nyugdíját és képviselői díját, fiai magyar államhivatalnokok, Lurtz tovább is szabadon utazik Torontálban és Temesben, hordják a pénzt, dirigálják az általuk alapított „hazaáruló“ lapokat, Korodi Lutz tovább piszkol bennünket s a hivatalos világ láttára úgy üzik az ország- bontást, mint közönséges mesterséget és mosolyogva jelennek meg az országgyűlésen.

A cikk így végződik: „Ha van ma- gyar állam, egy percig sem szabad tűrni e hazaáruló banda gazságait, ha pedig nincs, — akkor cselekedjék a népitétel, a mely a hazaárulókat nem tűrheti meg sem hivatalban, sem méltóságban, sem semmiféle állásban. A még teljesen el nem fajult szász népet pedig fel kell világosítani, hogy kik a Schwi- ckerek, Lurtzok, Korodiak és ha van még hazafiúi érzés egy-két intelligens szászban: akkor álljanak a nép, a polgárság elé és mondják meg nyíltan, hogy eddigi vezetőik az ő sorsukból üzletet csináltak, egyiknek képviselőség kellett, a másikat csak ily fel- tétel alatt tömték az alldeutschok pénzzel, a harmadik csak mint izgató pumpolhatta végig Németországot és hogy ily emberek nem képviselhetik őket az országgyűlésen. Azonban akár megtérnek, akár nem, a köz- igazgatás addig úgy álljon résen, mintha ostromállapot volna és a legcsekélyebb jele csipje nyakon a felforgatókat. Az agitáló pénzintézeteket pedig vizsgálat alá kell venni és a lapok kitartott frkászait kérdőre vonni: hol és merre van hazájuk s mily alapon tar- tózkodnak Torontál és Temes megyékben?“

Hát ez a cikk is mindenesetre bővel- kedik sértő kifejezésekben és nagy kérdés, hogy vajon ilyen modor elősegíti-e a nem- zetiségi kérdés megoldását, a nemzetiségi városok magyarságának a szászokkal való békés együttélését azonban semmiesetre sem. Mi azt gondoljuk, hogy ha felmerülnek ilyen vádak, azokat szigorúan meg kell vizsgálni, a bűnösöket meg kell kérielhetlen szigorral büntetni: a vérig sértő kifejezésekkel meg- spékelt cikkek azonban nem elkerülhetlenül szükségesek.

Jövő számunkban közöljük a megvá- dolt Schwicker nyilatkozatát.

Színház.

HETI MŰSOR:

Hétfőn június 9-én utolsó előadásul: Válás után, vigjáték. Tisztay Miksa jutalomjátéka. (Bérletben.)

* **Vasárnap** délután „Egy huszár- káplár Bécsben“ című életkép került má- sodszor előadásra s a nagy közönség tet- széssel fogadta különösen Mezei Béla füszerkereskedőjét. Várad Margitot egy szép virágkosárral és arany karperecczel lepték meg tisztelői. A többi szereplők régiek voltak.

* **A könyvtárnok.** Az ideai szini idény utolsóelőtti előadásul a tegnap este Szende Gyula brassói tehetséges mű- kedvelő vendégfelléptével Mooser G. 4 felvonásos vigjátéka, „A könyvtárnok“ került színre. A mulattató, de egy sze- ményi pikantéria nélkül való, vigjáték neveltető helyzeteivel és ötleteivel telje- sen érvényre jutott. A közönség — mely nem volt nagy, de annál lelkesebb, — egész este kitűnően mulatott és sűrűn felhang- zott tapsokkal jutalmazta a művészeket. A ezimszerepet Róbert könyvtárnokot Szende Gyula játszta. A félénk könyv- molyt ügyes alakításban mutatta be úgy, hogy nem ismerszett ki játékából a mű- kedvelő. Ügyes volt Almássy Endre (Lothair). Tisztay (Gipson), Kardos (Harry). Hevessy (Macdonald) és Hat- vani (Marsland). A nőszereplők közül, Komlóssy Ilonka érdemel első helyen említést, ki temperamentumos játékával magával ragadta a közönséget. Jók voltak: Kürthy Margit, Nagy Vlima és Oláh né. Komlóssy Ilonka virág-

kosarat, S z e n d e Gyula koszorút, virágot és ajándékot kapott tisztelőitől.

* **A színtársulat** 42 tagja ma reggel utazott el Marosvásárhelyre s csakis azok maradtak itt, a kik ma este játszanak, ezek pedig holnap reggel hagyják el városunkat. Marosvásárhelyt szerdán lesz az első előadás, a mely alkalommal „Kucuz Feja Dávid” kerül színre.

HIREK.

Brassó, jun. 9.

— **Magyar Ház.** A „Brassói Magyar Polgári Kör” házalapjára ujabbban a következő adományok folytak be: Herrmann Antal tanár ur 10 kor. „Közérdek” kiadóhivatala N.-Enyed 3 k. Békés Csabai tak. pénztár egyesület 4 k. Bajai takarékpénztár 20 k. Debreczeni tek. pénztár 10 k. Bölöni tak. pénztár 5 k., Szenkovits Alajos ur (Deés) gyűjtőívén: N. N. 10 k., id. Hering János 1 k. N. N. 40 fill. Feldheim Károly 40 fill. id. Décsy Samu 1 k., Bányai Árpád 1 k. Balogh Károly 20 fill. Nemes József 20 fill. Tóth Gyula 1 k. Schönstein Károly 1 k. Fischer Adolf 1 k. id. Szabó József 20 fill. Rutka Adolf 40 fill. Faras Tamás 2 k., Onák Antal 1 k. Málka Miklós 1 k. Handler Mihály 40 fill. Denderle Vilmos 1 k. Weinberger Ignác 40 fill. Hirs Károly 1 k. Holender Hers 20 fill. Ganez Ábrahám 20 f. Moskovics Lajos 20 f. Kiss Károly 20 f. Nits Pestoczek 40 f. Szilágyi Gyula 40 fill. Schönstein Antal 1 kor. Jerzsa-bek Sándor 40 f. Etédy Endre 60 f. Székely Dénes 40 fill. Eszes Ágoston 20 fill. Bernáth József 40 fill. Novák János 40 fill. Bruzek Ferencz 40 fill. = 30 k. — A törökszentmiklósi népbank részvénytársaság: A népbank 2 k. Kopasz Sándor 1 k. N. N. (neve olvashatlan) 1 k. Schwarz Herman 1 k. Szabó Sándor 1 k. Szécsi István 1 k. Öz Mihály 1 k. Tolnay Jakab 1 k. Waeszmann B. 1 k. Tosenfeck Bernát 1 k. Nitray Emil 5 k. Deutsch Pál 1 k. Malambot 1 k. Dr. Balla 1 k. Tolesvay Henrik. Róna Manó 50 fill. Nagy Gergely 50 fill. (Olvashatlan név) 1 k. = 22 k. A gyűjtés eddigi eredménye: 4989 kor. 40 fillér. A nemes szívű adakozóknak ez uton mond hálás köszönetet: a választmány.

— **Az EKE kirándulása.** Az EKE brassóvármegyei osztálya f. hó 15-én a Nagykőhavasra kirándulást rendez. Részletesebb adatokat a kirándulásról lapunk holnapi számában közlünk.

— **Csángó-ügy a székelykongresszuson.** A székelykongresszus rendező bizottsága a csángó kivándorlás ügyét a marosvásárhelyi székely társasághoz tette át mint szakbizottsághoz. A társaság dr. Herrmann Antal tanárt kérte fel szakelőadónak. Dr. Herrmann tanár azonban egyelőre visszavonult a csángó akeziótól s ezért a kongresszusra sem fogadott el meghívást. Visszalépett a zajzoni fürdőnek általa történt megvétele ügyében kötött szerződéstől is, minthogy nem sikerült felkeltenie a közvetlenül érdekeltek érdeklődését sem pedig bizonyos intézőknek önzetlen támogatását. Bizony kár, hogy a leghazafiasabb áldozatkész jóakarat is kevés méltánylásra talál nálunk.

— **A brassói magyar dalárda** férfikara holnap este 8 órakor fog próbát tartani, amelyen folytatni fogják a július hó első szombatjára halasztott hangverseny számainak betanulását.

— **Örült az utcán.** Vasárnap reggel 1/2 és 8 óra között egy uriasan öltözött nő a Hirscher utcában rátámadt a járókelőkre és nagyfokú kiabálása által csődületet okozott. Az összecsődült utcai tömeg azt hitte, hogy a nő ittas, de csakhamar kiderült, hogy örült.

— **Hódmezővásárhely és a magyar dalárda.** Holnap este fog a brassói magyar dalárda értekezletet tartani, a melyen a hódmezővásárhelyi látogatás fog megbeszélés és határozat tárgyává tétetni.

— **Orfeum.** A budapesti „Adria” orfeum-társaság igazgatója G r o s s m a n n

József 9 tagu társulatával legközelebb városunkba érkezik, hogy a „Grand Hotel”-ben előadásokat tartson. Közelebbit a falragaszokon.

— **A rendőrség figyelmébe.** A Ferencz-József-teret átszelő aszfalt uton egy újabb sportot üznek. A kézikocsikkal járó szolgák ugyanis a lejtős uton a kézikocsit erősen meglökik, ők maguk pedig ráugranak a járműre, mely szédítő gyorsasággal szalad a sima, lejtős aszfalton végig. Miután ezek a járművek nincsenek fékkel ellátva, csengőjük sincs, hogy az uton-járókat figyelmeztessék, könnyen okozhatnak balesetet. Az esetleges bajok megelőzése végett jó volna, ha a rendőrség ezt az új sportot betiltaná.

— **Lelkészek sajtópere.** Ez is kavarodás. Annak idején említést tettünk azon sajtóperről, a melyet a hétfalusi magyar ev. lelkészek a „Pesti Hírlap” ellen indítottak. A „Pesti Hírlap” ugyanis múlt febr. 1. számában „A hétfalusi csángók jövője” czímen „saját levelezőnk”-től” jelzéssel hozott cikkében a Gyurka József memorandumát ismertetve, a többek között a következőket írta: „a csángók lelkészei, a z evangélikus papok kíméletlen harczot folytatnak egymás ellen s a népet jóerkölcsök követése helyett lelkészei ellen izgatják stb.” A levelezőnek ezen a magyar ev. lelkészi kart sértő kijelentése miatt az érintett lelkészek megindították a sajtópert és a képvisellel dr. Gráner Ernő budapesti ügyvédet bízták meg. A „Pesti Hírlap” szerkesztősége nem vállalta el a felelősséget az inkriminált cikkért, hanem annak szerzőjül Halászt nevezte meg. A vizsgálóbíró múlt pénteken hirdette ki a határozatot, mely szerint Halász ellen a vizsgálatot elrendelte. Részletesebb információt még nem kaptunk, de annak beszerzése iránt intézkedtünk.

— **Tűzvész.** Nagy tűz pusztított az éjjel Rozsnyó községben. Egy csűr, melyben a katonaság részére 120 métermázsa szalma volt felhalmozva, a lángok martaléka lett. Egyszersmint az égő csűr mellett levő 20 öl fa is porrá égett. A tüzet a brassói toronyőr is jelezte, abban a hiszemben, hogy Bolgárszegben ég. A tűzoltóság kivonult, de csakhamar visszavert, látván, hogy a tűz városunk határán kívül van.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Fogaras vármegyében a liszai anyakönyvi kerületbe Opris Oktávián körjegyzőt anyakönyvvezetővé, a szunyogszéki anyakönyvi kerületbe pedig Tausz Leonte tanítót anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **A fogarasi ménesintézet** ménesanyagának és gazdasági haszonállatainak osztályozása június hó 28—30-án fog megtartatni.

— **Kolozsvár hálelzredének jubileuma.** A Probszt Emil tábornak nevével viselő 51. gyalogezred, mely egyik legrégibb ezrede a hadseregnek, vasárnap ünnepelte meg alapításának 200-ik évfordulóját, zászlószenteléssel, legénységi ünnepel és lakomával.

— **Halálozás.** Zsilinszky Józsa állami óvónő, életének 27-ik évében, f. hó 5-én hosszas szenvedés után Kolozsvárt jobblétre szenderült. A megboldogult földi részeit f. hó 7-én helyezték örök nyugalomra.

— **Letartóztatott igazgató** Lapunk 108. számában közöltük azon távirati tudósítást, hogy a rendőrség Ó-Budán sikasztás miatt letartóztatta Kárpát Sándort, a III. kerületi Föld- és Szőlőművesek Egyesületének igazgatóját. A ma érkezett fővárosi lapok közleményei szerint a letartóztatott igazgató neve nem Kárpáti, hanem léczfalvi Gyárfás Sándor, aki Seps-Szent-Györgyön született. Az elsikkasztott összeg 17282 korona.

— **A helységnevek megmagyarosítása.** A félhivatalos „Budapesti Tudósító” hosszabb cikkben adja elő azon okokat, a melyek miatt a 1898. IV. törvényezikk végrehajtása késik. „Az eddigi munkálatoknak fokozódó gyorsaságából ítélve — írja a B. T. — a községnevek rendezése az egész ország területére nézve ez évtized végéig végre lesz hajtva.”

× **Tüzmentes** pénzszekrények gyári áraikon Grünwald Albertnél.

Táviratok.

Eötvös Bálint nyilatkozata,

Budapest. jun. 9. A „Magyar Hírlap” tegnapi számában megjelent s egy névtelen képviselő panamájáról szóló hírre vonatkozólag Eötvös Bálint képviselő nyilatkozik és kijelenti, hogy tervszerű hajszára indult ellene a czélból, hogy mandátumát letegye. De ő azt nem teszi. sem pedig az országból ki nem fut. A vádaskodókkal majd végaz a bíróság, a támadókkal pedig ő.

Brassó megyei nő öngyilkossága.

Turócszentmárton, jun. 9. Valeszti született Pálfi Róza Brassó megyében hagyva férjét és gyermekeit ide érkezett, hogy Amerikába menjen. A turócszentmártoni főszolgabíró feltűnő viselkedéseért Pálfi Rózát letartóztatta és pénzét elvette. Pálfi Róza az utazására maradt pénzen revolvert vásárolt és öngyilkos lett. Rögton meghalt.

Nyilt-tér.*)

Köszönetnyilvánítás.

Istenben boldogult Lea gyermekünk korai elhunytá alkalmából hozzánk sok oldalról érkezett részvétiratokra lehetetlen külön külön válaszolnunk, fogadják ezért barátaink s jóakaró ismerőseink ez uton hálás köszönetünk mély kifejezését őszinte részvétükért.

Brassó, 1902. jun. 9.

Dr. Rosenbaum Lajos és neje
szül. Dományi Karolin.

Egy jó női szabásznő

és derék-varrónő

ki biztos munkájában, jó fizetés és teljes ellátás mellett azonnal fölvetetik állandó munká a **Dévára**. Czim a kiadóhivatalban 473

Utczai lakás,

mely áll 2 utczai szoba, 1 udvari szoba, nagy előszoba, konyha stb. Kapu-utcza 48. sz. a. az első emeleten per július 1-től kiadó. Bővebbet ugyanott.

Magy. kir. államvasutak
79852. szám

Hirdetmény.

Osztrák—magyar—bajor vasuti kötelék. A fent megnevezett kötelékforgalomban folyó évi június hó 1-ével új II. r. B. füzet (általános füzet) lép hatályba, mely az áruk és élő állatoknak a kötelék keretén belül való közvetlen szállításánál az ezen kötelékforgalomban fennálló különleges határozmányokon kívül a tekintetbe jövő kilométer távolságokat és a szállítási póthatáridő táblákat tartalmazza.

Jelen díjszabási füzet kiadásával az 1894. évi november elsejével kiadott hasonló füzet az 1—5. pótlékkal együtt hatályát veszti.

Az új díjszabási füzet a végpályák igazgatóságainál 1 korona 20 fillér lefizetése ellenében megszerezhetők.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága egyben a részes vasutak nevében is.

(Utánnomás nem díjazunk)

*) Ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Magy. kir. államvasutak üzemeltetősége Szeged.
14341-902. sz. III.

Pályázati hirdetés.

A Szeged és Szeged r. p. udvar állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1902. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át vagyis 1905. évi november 30-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére:

Szeged állomás új felvételi épületében I., II. oszt. étterem, két külön étterem helyiség, két szoba, hálófülke, cselédszoba főző konyha, mosó konyha, 3 tálaló helyiség, 2 edény kamra, továbbá 2 előtér, pincze, padlás, fűskamra, árnyékszék. Használatra átadatik a III. oszt. váró és étterem és a perron egy része. Szeged rendező pályaudvaron: 2 szoba, konyha, padlás, kamra, pincze. Használatra átengedtetik a II. és III. oszt. ét- és váróterem. Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak főnt kiirt Szeged és Szeged r. p. udvar állomása pályaudvarán levő vendéglő üzemeltetési felirattal ellátott lepecsételt borítékban zárt nemkülönböztetve kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1902. évi július 3-án déli 12 óráig az alulírt üzemeltetőség általános osztálya főnökénél (üzemeltetőségi palota I. emelet 21. sz. a.) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandó.

Bánatpénz fejében a bérletre 800 azaz nyolcszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzemeltetőség gyűjtőpénztáránál 1902. évi július 2-án déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a szegedi vendéglő III. osztályú váró- és étterem fűtése és világításának felét a m. kir. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a bpesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebbi, a mai értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90 százalékos szerinti értékben számíttatnak. Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétéről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzemeltetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. em. 12.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tételét figyelembe venni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1902. május hóban.

Az üzemeltetőség.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Az eforia fürdőintézete

Gőzfürdő-utca 1. sz. és Porond-utca 4. sz.

A nyári FÜRDŐINTÉZET bassinjei

a legújabb készülékkel ellátva és a városi vízvezetéknek gőzzel melegített vizével táplálva **junius hó 1-én megnyitják.**

Minden nap nyitva lesz reggel 5. este 7.
még pedig:

1. A kicsiny bassinnek egész napon át urak és hölgyek részére.
2. Az uszó bassin minden nap **5-7-ig** d. e. urak, **7-11-ig** d. e. hölgyek és **11-től** ismét urak részére.

Jegyek az uszoda pénztáránál kaphatók.

Tiszta ruhanemű, rend és tisztaság.

Szükség esetében uszómester rendelkezésre áll.

Az iskola eforiaja.

A világforgalomban lévő szénsavas ásványvizek között a „Giesshübl-i viznek egyetlen hasonlósága”

BODOKI

„Matild-Forrás”

rendkívül szénsavdús és lelkiismeretes pontossággal kezelt, páratlanul tiszta égvényes-savanyuvíz.

ELSŐRANGU BORVIZ

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb nem is képzelhető.

A jó és tiszta bornak megbecsülhetlen felismeretétől!

Emésztési és vizeleti nehézségekben, gyomor-, vese-, hólyag- és aranyeres bántalmakban, valamint a légzőszervek hurutos bántalmainban szenvedők, orvosszerte áldják e kitűnő természeti kincs rendes használatát.

Mindig friss töltésben kapható:

BRASSÓBAN, Czérna-utca 6 szám a. (a „Schwarzburg vendéglő” átellenében) lévő raktárban, a fűszerkereskedésekben és a vendéglőkben.

GYÖRGY JÓZSEF forrásvállalata
Sepsi-Bodok. — (Háromszékmegye.)

Szám 3999-1902.

Hirdetmény.

Az alant nevezett közadó kirovások tárgyában.

1883. évi 44. t.-cz. 16. és 18. § ai értelmében ezennel köz-tudomására hozatik, miszerint a tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóságtól ide beérkezett alant nevezett adókiivetési lajstromok és pedig:

1. Az összes földbirtokosokat magában foglaló földadó felosztási lajstrom:

2. A házbér és házosztályadó kiivetési lajstromok:

3. Az 1902. évi I. és II. oszt. ker. adókiivetési lajstromok melyekben adóköteles cselédek, az iparossegédek, a segéd nélkül dolgozó iparosok, a dijakok stb. valamint a II. oszt. ker. adóval megadóztatott ház- és földbirtokosok és tőkepenzesek vannak felvéve:

4. A IV. oszt. ker. adókiivetési lajstromok, melyekben az évi fizetés vagy bér mellett szolgáltatban álló egyénnek, vagy kegyelemdíjat élvező állami, törvényhatósági, községi és magántisztviselők, szolgák, stb. fel vannak véve.

5. A tőkeamat és járadékadó fizetésére kötelezett feleket magában foglaló kiivetési lajstromok az alólírt városi adóhivatalnál 8 napon át, azaz folyó évi június hó 5-étől június 12-éig bezárólag délelőtt 8 órától 12 óráig közszemlére ki vannak téve.

Ezen kiivetési lajstromokban foglalt adótételek ellen a netáni felszólalásaikat és pedig:

a) azon adózók azonban, kik a fentidézett adónemek egyikével már a múlt évben voltak megróva, 15 nap alatt, azaz f. é. június 26-ig bezárólag.

b) azon adózók azonban, kik a fentidézett adónemek egyikével a folyó évben első ízben rovatnak meg, adótarozásuk az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a tekintetes közigazgatási bizottsághoz, irányozva a tekintetes helybeli városi tanácsnál beadhatják.

A fent kitűzött határidők után benyújtott fellebbezések, mint elkésettek feltétlenül vissza fognak utasíttatni.

Végül az összes adózók felhivatnak a folyó évi adótarozásuk előírása végett az 1902. évi adófizetési íveikkel együtt minden késedelem nélkül az alólírt városi adóhivatalnál megjelenni.

Brassó, 1902. évi június hó 4-én.

A városi adóhivatal.

Sz. 8038/902.

Ajánlati hirdetés.

F. é. június hó 30-án délelőtt 10 órakor a brassói városi gazdasági hivatalban a következő munkálatok fognak ajánlat útján kiadatni:

a) Egy új légszesztartánynak a városi légszeszgyárban való előállítása 21945 K. költségben.

b) Az ehez szükséges szerelő állás előállítása 1467 K. 37 f. költségben.

c) A régi légszesztartány medeczejének kijavítása 3034 K. 59 f. költségben.

Csak írásbeli lepecsételt és az előállítási költségeknek 10%-át kitevő bánatpénzzel terhelt és szabályszerű bélyeggel ellátott ajánlatok fogadtatnak el. Az ajánlathoz tervrajz, elő-méret és a légszesztartányról magyarázati jelentés csatolandó. — Az a, b, c. alatt jelzett munkálatok mindegyikére külön ajánlat tehető.

Az ajánlatban azonkívül azon nyilatkoznak is kell benn foglalva lennie, hogy ajánlattevő az ajánlati és szerződési feltételeket ismeri és ő azoknak magát feltétlenül aláveti.

A közelebbi ajánlati és szerződési feltételek az ajánlati tárgyalás napjáig a városi gazdasági hivatalban a délelőtti hivatalos órák alatt és pedig 8 órától 12 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok a városi gazdasági hivatalban f. é. június hó 30-án délelőtt 10 óráig fogadtatnak el, az ezen határidő után beérkező ajánlatok pedig mint elkésettek visszaútasíttatnak.

Brassó, 1902. évi június hó 4-én.

(484)

A városi tanács.

Magyar királyi államvasutak üzemeltetőség Miskolcz.
13918. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Füzes-Abony állomásán a vendéglő üzemeltetése 1902. évi október hó 1-től számított 3 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi június hó 26-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak miskolci üzemeltetőség titkári hivatalához e cím alatt „Ajánlat a füzes-abonyi pályavendéglő bérletére 13918-1902. számhoz” lepecsételt borítékban térítvény mellett nyújtsák be.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzemeltetőség gyűjtőpénztáránál folyó évi június hó 25-én déli 12 óráig bánatpénzképen 1000 (Egyezer) koronát készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vételét nem fog. Takarékpénztári könyvek bánatpénzül nem fogadtatnak el.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a miskolci üzemeltetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 43/a. ajtószám, a hivatalos órák hétköznapon délelőtt 8-tól délután 2-ig) tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják. A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzemeltetősége fentartra magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1902. június hó 2-án.

Az üzemeltetőség.

(Utánnymás nem díjazatik.)